

Nar. Jeg tror derfor, dette Forslag i Principet er rigtigt, kun maa vi betydelig hoiere op med Skatten paa selve Alkoholen.

Maaberg: Da Tiden er saa langt fremstreden, skal jeg fatte mig kort. Efter den Forhandling, der fandt Sted i forrige Møde, skulde man tro, at det overveiende Flertal af dette Thing holdt paa, at man ikke skulde indskrænke Drikkeriet, ikke søge ved forsøgede Skatter eller paa anden Maade at begrænse denne Ulfat. Det har derfor glædet mig, at det synes, som om Stemningen er slaaet om i Dag, og at flere have udtalt sig til Fordel for Loven, for en forøget Afgift paa Spiritus, thi jeg anser det store Spiritusforbrug i vort Land som en Ulfat for Befolkningen. Jeg tror ikke, der kan paavises noget som helst Godt, men derimod tror jeg, at der kan paavises mange sorgelige Virkninger af det stærke Spiritusforbrug, som her finder Sted. Vil man henvende sig til Lægerne, som ere de mest Sagkyndige i denne Henseende, vil man faae den enstemmige Erklæring, at Spiritus ødelægger mange Menneskers Helbred, at Spiritus bidrager til at sylde Sindssygeanstalterne, til at forøge Selvmordernes Antal i en betydelig Grad, til at forøge Forbrydernes Antal og til at forøge fattigdommen. Jeg tror ikke, der med Rette kan anføres Noget som helst til Forsvar for det stærke Spiritusforbrug, vi have, og jeg ffjønner ikke rettere, end at det sikreste Middel til at indskrænke Forbruget, er at gjøre denne Vare saa dyr, at Folk derved nødes til at lade være med at nyde den i saa store Mængder. Jeg kan ikke forstaa, at der kan være noget andet og sikkrere Middel i denne Henseende. Det er ganske rigtigt, at Totalafholdssforeninger have udfoldet en ret gavnlig Virksomhed, men jeg tror, at dersom man vil, at Sagen ad den Vej skal tilbørlig fremmes, maa man støtte dem, dels ved en hoi Sat paa Brændevin og dels ved at indskrænke Antallet af Udsalgsteder for Brændevin. Jeg kan ikke forstaa, at det øvede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgtreds (H. Jensen) udtalte, at han som Arbeidernes Talsmand absolut vilde stemme mod denne Lov; thi der er vel næppe nogen Samfundsklasse, hvor Spiritusen anretter større Ulfatter end hos Arbeiderne. Det er en bekjendt Sag, at Spiritus ikke indeholder det allermindste Næringsstof; Spiritus er et Næringsmiddel; det kan være behageligt for dem, der sidde ved et godt dækket Bord, at faae en Snaps for bedre at faae Maden til at glide ned, men det er ikke nødvendigt for Arbeideren at have et Næringsmiddel, thi han skal sandelig nok

faae Appetit. Jeg har selv havt Leilighed til at gjøre Erfaring i den Henseende. Jeg deltog i vor treaarige Krig og var med i alle tre Aar uden at drikke Brændevin. Jeg har været med paa Marcher og i Felter uden at staa tilbage for Noget, uagtet man tidt er gaaet til Kræfternes yderste Grændse. Det viste sig der, at de, der drak Brændevin, vare de Første til at fiske bagud, i det Mindste de, der drak for meget deraf. De Maadeholdne kunne naturligvis holde ud længere. At drikke Brændevin, naar man er træet og udfattet og ikke faar Noget at spise, anser jeg for det Fordærligste, man kan gjøre; der er Intet, der snarere faar Folk til at gaa paa Knæene, end det. Spiritus er kun et stimulerende Middel, som ikke indeholder noget som helst Næringsstof; det fremkalder en Opbrusning i Diebliffet, men medfører derefter en Slappelse, og derfor maa jeg for mit Bedkommende meget tilraade, at man gaar ind paa dette Lovforslag. Det er en Selvfølge, at Forslaget ikke bliver behandlet til Ende i denne Samling, men lad os haabe paa bedre Tider næste Aar. Hvad Fordelingen af det ved Brændevins- og Ulfatten indkomne Udbytte angaar, da forekommer det mig naturligt, at en væsentlig Del deraf maa komme til Medsættelse i Soldatgifterne for de nødvendige Forbrugsgjenstande; men paa den anden Side maa der ogsaa henlægges en betydelig Del til Alderdomsforsørgelse og Sygetasser og Vignende. Det er vistnok betjendt for de Fleste og ogsaa for en stor Del af de øvede Medlemmer, der ere her til Stede, at Kommunerne ere allerede saa bebyrdede med Skatter, at de ikke ret vel ville være i Stand til at kunne bære flere. Jeg kjender i det Mindste ikke saa Kommuner, hvor man i Hartkornsskatter giver fra 20 til over 40 Kr. pr. Td. Hartkorn, uagtet Halvdelen af Skatten er lagt paa Formue og Leilighed, og der har man mange Steder Skatter paa 10 pCt. af Indtægten deraf. Det forekommer mig, at Enhver maa kunne forstaa, at det er saa høje Afgifter, at Kommunerne ikke ere i Stand til at bære Mere, og skal der komme en fornuftig Alderdomsforsørgelse til Veie for de Ulemmede, hvad jeg vilde anfse for et overordentlig stort Gode og som en af de mest humane Foranstaltninger, vi kunne gennemføre, maa der nødvendigvis tilflyde Kommunerne Midler dertil. Jeg tror ikke, at man ret vel paa nogen anden Maade kan ordne en Alderdomsforsørgelse end gennem Kommunerne, thi de have det nødvendige Personaltjenstskab; de kunne kontrollere, baade hvem der er trængende, og hvilken Hjælp de skulle have; men man maa se at faae dem